

Právo pro slavisty I

Cíl předmětu

- Hlavním cílem kurzu je naučit se praktickým dovednostem při práci s právními předpisy; osvojit si obecnou právní terminologii, interpretační a aplikační postupy a základy právního myšlení. K tomu slouží základní soubor přednášek zaměřený za základní právní pojmy, systém práva a interpretační postupy a formy realizace práva.

Vztah jazykovědy a práva

- Právní norma = pravidlo chování ve společenských vztazích vynutitelné veřejnou mocí.
- Právní norma – právo psané x právo nepsané (obyčej – sbírky obyčejového práva)
- Právní norma – jazyk zákonodárce – úřední jazyk, právnícký jazyk
- Jazykový výklad právní normy
- Právní terminologie, pojmový aparát – definice pojmu
- Jazyk mezinárodních smluv – „třetí jazyk“

Právní text a jeho překlad/tlumočení

- Právo na tlumočníka
- Kategorie tlumočnicků a překladatelů
- Neutrální postavení tlumočníka
- Nebezpečí překladu – nutná znalost právní terminologie a reálií (výkladová poznámka: doslovný překlad + zorientování adresáta)
- Falešní přátelé a právní text. Nebezpečí podobnosti slovanských jazyků.

Komparace právních norem

- Komparace = srovnání
- Ve studijních materiálech k předmětu máte základní právní předpisy ČR, Polska, Ruska, Ukrajiny ... co s tím?
- Podle studijního zaměření si vyberte český předpis a k tomu odpovídající předpis zahraniční.
- Všimněte si rozdílů v konstrukci předpisu, citaci norem a vytvářejte si pojmový aparát
- Všimněte si věcných rozdílů

Právní norma a právní předpis

- Rozdíl se stírá, ale přece je
- Právní norma = pravidlo chování
- Právní předpis = nositel právních norem (kde se právní norma nachází), každá právní norma musí být v právním předpise (normativní právní akt)

Struktura právní normy

- Antecedent
- Konsekvent

- Hypotéza – předpoklady vlastního pravidla chování
- Dispozice – vlastní pravidlo chování
- Sankce – nepříznivé následky za porušení dispozice

Druhy právních norem

- Kogentní
- Dispozitivní

- Zavazující
- Opravňující

- Výkladové
- Parametrické

Hierarchie právních norem/právních předpisů

- Právo mezinárodní a právo unijní
- Právo vnitrostátní:
  1. Ústava a ústavní zákony (ústavní pořádek)
  2. Zákony
  3. Obecně závazné vyhlášky územních samosprávných celků
  4. Nařízení vlády
  5. Vyhlášky ústředních správních orgánů
  6. Obecně závazná nařízení územních samosprávných celků

Působnost

- Časová – platnost, účinnost; retroaktivita
- Prostorová – celostátní, omezená, exteritoriální
- Osobní – každý, občan, rezident, skupina osob
- Věcná – okruh společenských vztahů

Legislativa

- Legislativa = postup při tvorbě právních předpisů – Legislativní pravidla vlády, Jednací řád Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
- Formální znaky normativního aktu: legitimita schvalovatele, příslušná forma právního předpisu, publikace – Sbírka zákonů, úřední deska
- Struktura právního předpisu: Preambule, části, hlavy, oddíly, články, paragrafy, rubriky

Časová osa legislativy

- Příprava
- Věcný záměr
- Paragrafované znění
- Návrh
- Schvalování
- Signace
- Publikace
- Legisvakance (vacatio legis)
- Účinnost

HOWGH